

Het bitse klimaatgevecht is begonnen — ook bij ons

Dirk Holemans

Dat de klimaatontwrichting al een tijdje bezig is, wisten we eigenlijk al. Beelden van ongeziene overstromingen in droge delen van Afrika, orkanen van ongeziene kracht in Azië, en begin juli nog de extreem hoge temperaturen in het westen van Canada. Maar afgezien van de hittegolven de voorbije zomers, waar vooral boeren en mensen in slechte huisvesting last van hadden, bleef het in eigen land toch nog een abstracte dreiging. En dus ook eentje waarbij de hele resem ecomodernisten en dito realisten zich konden blijven permitteren om klimaatactivisten te waarschuwen om vooral niet ‘de alarmist’ uit te hangen.

Ondertussen weten we beter. De algemene wetenschappelijke vaststelling dat klimaatontwrichting leidt tot extreme fluctuaties in weerpatronen, van hittegolven over heel droge periodes tot intense regenperiodes, is nu ook in ons land vertaald in de eerste klimaatragedie. Ongeziene regenval — in het dorpje Jalhay viel op twee dagen meer dan een kwart aan regen van wat er normaal op een heel jaar valt — leidde tot menselijk lijden, veel materiële schade en het besef dat we hier niet klaar voor zijn. Het was de krant de *New York Times* die op haar cover de situatie het beste samenvatte in haar artikel over de dramatische waterbom in West-Europa: ‘deze tragische gebeurtenis maakt duidelijk dat in tijden van klimaaturgentie niemand veilig is, of ze nu in een kleine eilandstaat wonen of in een ontwikkelde Westerse staat’.

Die week midden juli werd ook veel duidelijk op politiek vlak. De Europese Commissie stelde haar Fitfor55-programma voor, in vergelijking met de vorige Commissie een heel ambitieus en veelzijdig pakket om tegen 2030 een reductie van 55 procent uitstoot van broeikasgassen te realiseren in vergelijking met de uitstoot in 1990. Is dat waarschijnlijk nog te weinig om de opwarming onder de anderhalve graad te houden — daarvoor moeten we gaan voor 65 procent reductie — het gaat om een ambitieuze en betekenisvolle grote stap in de goede richting. Ze kregen dan ook de steun van alle regeringen in ons land, behalve één. De Vlaamse minister voor Leefmilieu Zuhair Demir presteerde het om, net in de week dat er mensen stierven door de overstromingen in ons land — cynisch achterover te leunen en te stellen dat ze de Europese

voorstellen eens rustig zou lezen. Want het klimaatbeleid moet ‘haalbaar’ en ‘betaalbaar’ blijven. Ze heeft dus nog altijd niet door dat het niet het klimaatbeleid is dat niet betaalbaar is — dat zal integendeel duizenden nieuwe jobs creëren — maar wel de klimaatontwrichting: die is onbetaalbaar, laat staan menselijk houdbaar. Ook sommige in hun bubbel opgesloten journalisten, geholpen door rechtse trollen op sociale media, deden er een schep bovenop: dat ecologen de link legden tussen de overstromingen en de klimaatverandering, bestempelden ze als politieke recuperatie. Mogen we dat eens omdraaien: is het echte probleem niet dat de klassieke partijen al dertig jaar de wetenschappelijke bewijzen en klimaatrampspoed niet hebben ‘gerecupereerd’ en omgezet in krachtadig beleid?

Daar staan we dus nu: terwijl we alles op alles zouden moeten zetten in Vlaanderen, is er een cynische club die liever de boel laat verrotten dan te aanvaarden dat de machtsverhoudingen zullen veranderen, de samenleving een rechtvaardige transitie nodig heeft. En dus rest er maar één zaak: een krachtige maatschappelijke coalitie vormen met alle krachten die staan voor emancipatie, rechtvaardigheid en solidariteit. Vakbonden, klimaat- en milieubewegingen kunnen daar de sokkel van vormen, maar dat zal niet volstaan. We moeten de verschillende dimensies van de rechtvaardigheidsagenda — emancipatie op sociaal vlak, op ecologisch vlak, qua diversiteit — samenbrengen en iedereen in de verschillende bewegingen met elkaar verbinden. Het is de opdracht van de groene partijen om zich zo te organiseren en open te stellen dat ze hiervan de politieke vertaling zijn.

En besef: de strijd zal bits zijn. Dat de tegenkrachten zich maximaal organiseren, is een teken dat ze weten dat ze het pleit aan het verliezen zijn. Ook Trump beperkte zich niet tot democratische middelen in zijn poging om aan de macht te blijven.

Dat we er klaar voor zijn, kunnen we al tonen op 10 oktober: de eerste massale klimaatbetoging post corona. Ik hoop u er tegen het lijf te lopen.